

Forslag til

Lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v.

(Lempelse af dispensationsadgang ved særlige arrangementer samt adgang til detailsalg på helligdage og øvrige lukkedage i visse byer)

§ 1

I lov om detailsalg fra butikker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019, som ændret ved § 7 i lov nr. 214 af 6. marts 2023, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder. Tilladelsen kan gives for en periode på op til 10 år. Erhvervsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

2. Efter § 2 indsættes før overskriften før § 3:

»§ 2 a. I byer med færre end 16.850 indbyggere kan der ske detailsalg fra butikker, der er beliggende i bymidten eller i lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte, på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Butikker i storcentre, stormagasiner eller i mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter er ikke omfattet af stk. 1.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter årligt, hvilke byer der er omfattet af stk. 1 i overensstemmelse med byopgørelsen fra Danmarks Statistik.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2027.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Lempelse af dispensationsadgang ved særlige arrangementer
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Erhvervsministeriets overvejelser
2.1.3.	Den foreslåede ordning
2.2.	Adgang til detailsalg på helligdage og øvrige lukkedage i visse byers bymidte eller lokalcenter
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Erhvervsministeriets overvejelser
2.2.3.	Den foreslåede ordning
3.	Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
4.	Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål
5.	Ligestillingsmæssige konsekvenser
6.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
8.	Administrative konsekvenser for borgerne
9.	Klimamæssige konsekvenser
10.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
11.	Forholdet til EU-retten
12.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
13.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen fremlagde i oktober 2024 en ny national turismestrategi »Veje til bæredygtig turismevekst«. Strategien indeholder flere initiativer, som skal sætte den strategiske retning for dansk turisme frem mod 2030. Det foreslås i initiativ 2.6 at ændre lov om detailsalg fra butikker m.v. (herefter lukkeloven) for at øge vækst og omsætning i landdistrikterne.

Lukkeloven er igennem tiden blevet gradvist liberaliseret for at udvide butikkernes mulighed for at holde åbent. Ændringer af lukkeloven er omfattet af forliget om lukkeloven fra 2009.

Den 27. maj 2025 blev »Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om ændring af lukkeloven« indgået. Der er tale om et nyt forlig om lukkeloven, og partierne bag aftalen har samtidigt opsagt det gældende forlig om lukkeloven med virkning fra næste folketingsvalg. Partierne er enige om fra næste folketingsvalg at videreføre det hidtidige forlig uændret bortset fra de ændringer, der følger af aftalen. Aftalen indeholder to ændringer af lukkeloven, som har til formål, at butikker bedre kan udnytte efterspørgslen fra turister og lokale borgere i lukkedagene. Med dette lovforslag gennemføres aftalen.

Regeringen ønsker at skabe fleksible vilkår, så butikker bedre kan udnytte efterspørgslen fra turister og handlende i lukkedagene. Flere af de mindre byer i Danmark oplever problemer med butiksdød og tomme gågader. Herudover oplever disse byer, at lukkelovens regler udgør en barriere i forhold til at tiltrække flere turister og handlende eller afholde arrangementer på lukkelovens lukkedage.

Det er vigtigt, at bymidterne ikke er præget af tomme facader og livløse gader, men at turister og andre handlende i stedet oplever en levende bymidte med åbne butikker. Med dette lovforslag foreslås det, at lov om detailsalg fra butikker m.v. liberaliseres yderligere.

Det foreslås, at der gives mulighed for, at butikker i bymidten i byer med færre end 16.850 indbyggere får mulighed for at holde åbent på lukkelovens lukkedage. Hvis der ikke er udlagt en bymidte i byen, gælder ændringen dog også for butikker placeret i et lokalcenter. Ændringen gælder også for butikker i mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på op til 15.000 kvadratmeter beliggende i bymidten eller i lokalcenteret, hvis der ikke er udlagt en bymidte. Storcentre, stormagasiner eller mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter er ikke omfattet af den foreslåede ændring.

Herudover foreslås det, at kommuner kan få tilladelse til, at butikker kan foretage detailsalg på lukkelovens lukkedage i forbindelse med særlige arrangementer over en eller flere dage, i en eller flere perioder, f.eks. både i julen, påsken og pinsen, uden at der skal gives tilladelse hvert år. Erhvervsstyrelsen vil fremover kunne give dispensation for en periode på op til 10 år, hvis der er tale om et tilbagevendende arrangement. Der skal fremover ikke være krav om, at kommunerne skal dokumentere, at arrangementet har officiel karakter.

En lempelse af lukkeloven vil bl.a. muliggøre, at butikkerne i bymidten i byer med færre end 16.850 indbyggere kan udnytte efterspørgslen fra både turister og lokale borgere i helligdagene og øvrige lukkedage. De foreslåede ændringer af lukkeloven vil bidrage til at løse problemet med mennesketomme bymidter og butiksdød i landets mindre og mellemstore byer.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Lempelse af dispensationsadgang ved særlige arrangementer

2.1.1. Gældende ret

Efter reglerne i lukkeloven må der fra butikker, hvorfra der foregår detailsalg, som hovedregel ikke ske detailsalg på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag. Ved butik forstås ethvert udsalgssted. Lukkeloven gælder dog ikke for apoteker.

Der er i lukkeloven en række undtagelser, så der på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag kan ske detailsalg. Dette gælder bl.a. for salg af visse særlige varer (f.eks. brændsel, motorkøretøjer, planter m.v.), salg fra visse særlige butikker (f.eks. butikker beliggende i lufthavne, bagerbutikker, byggemarkeder m.v.) samt salg fra dagligvarebutikker med en årlig omsætning under den til enhver tid fastsatte omsætningsgrænse. Omsætningsgrænsen fastsættes årligt i bekendtgørelse om omsætningsgrænsen og bagatelgrænsen for butikker omfattet af § 5 i lov om detailsalg fra butikker m.v. Omsætningsgrænsen i 2025 er 44,5 mio. kr.

Lukkeloven indeholder en dispensationsbestemmelse, hvorefter Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at der sker detailsalg ved særlige lejligheder. Der skal dog være tale om særlige arrangementer af officiel karakter. Denne tilladelse er gældende for alle butikker inden for et nærmere afgrænset område.

Der kan derfor gives tilladelse i forbindelse med omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer, men også til øvrige særlige arrangementer, som f.eks. lokale festivaler og byfester. Der kan desuden gives dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed, som f.eks. et pinse-karneval. Der skal i givet fald søges dispensation hvert år.

Det er en betingelse for, at der kan gives dispensation, at der er tale om arrangementer, der har officiel karakter. Et eksempel på et arrangement, der har officiel karakter er, hvis kommunen eller en anden offentlig instans er medarrangør af arrangementet. Et andet eksempel på et arrangement, der har officiel karakter, er, hvis offentlige personer med repræsentative pligter deltager officielt i arrangementet. For at sikre, at arrangementerne har officiel karakter, træffer Erhvervsstyrelsen afgørelse efter indstilling fra en kommunalbestyrelse. Erhvervsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

En dispensation kan omfatte hele kommunen, en egn eller en hel by i kommunen eller en bydel. Dispensationen vil omfatte butikker, som er beliggende inden for det område, som arrangementet vedrører. Dispensation kan ikke gives til enkeltbutikker – heller ikke i forbindelse med åbninger,

runde fødselsdage eller lignende. Kommunalbestyrelsens indstilling til Erhvervsstyrelsen skal indeholde nærmere oplysninger om omfanget af arrangementet.

2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser

I dag oplever flere kommuner og lokale erhvervsdrivende, som ønsker at tiltrække flere turister og som samtidig ønsker, at afholde arrangementer på lukkelovens lukkedage, at lukkelovens regler om tilladelser til særlige arrangementer står i vejen for dette.

Barrieren vedrører bl.a., at ansøgningsprocessen for at få en tilladelse er for uhensigtsmæssig, da tilladelse kun gives til ét enkeltstående arrangement, selv i de tilfælde hvor kommunalbestyrelsen i den enkelte kommune skal ansøge Erhvervsstyrelsen om dispensation til at holde åbent på en konkret lukkedag med henvisning til et tilbagevendende særligt arrangement.

Erhvervsministeriet har derfor overvejet, hvad der kan gøre processen for dispensationsansøgninger og afholdelse af arrangementer mere smidig og herved hjælpe kommunerne og de lokale erhvervsdrivende med at tiltrække flere turister i forbindelse med afholdelse af arrangementer på lukkelovens lukkedage.

Erhvervsministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt, at kommunerne fremadrettet får mulighed for at få dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed for en længere årrække, f.eks. et pinsekarneval, blomsterfestival eller lignende, i stedet for som nu, hvor der skal ansøges årligt til hvert enkelt arrangement.

For at sikre en smidig proces i afholdelsen af arrangementer vurderer Erhvervsministeriet, at det er hensigtsmæssigt, at kravet om, at et arrangement skal have officiel karakter, fjernes, og at tilladelsen fra Erhvervsstyrelsen kan gives for en periode på op til 10 år for tilbagevendende arrangementer.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at forslaget vil være et positivt tiltag, som vil gøre det mere smidigt for kommunerne og de lokale erhvervsdrivende at afholde arrangementer på lukkelovens lukkedage.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget foreslås en lempelse af dispensationsadgangen, så det fremover ikke skal dokumenteres, at arrangementet har officiel karakter.

Det vil fortsat være Erhvervsstyrelsen, der efter indstilling fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at der sker detailsalg ved særlige lejligheder på lukkelovens lukkedage. Lukkedagene omfatter helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Kommunalbestyrelsen skal fortsat søge om tilladelse til, at der kan foregå detailsalg fra butikker i forbindelse med særlige lejligheder. Med særlige lejligheder forstås bl.a. omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer, men også til øvrige særlige arrangementer, som f.eks. ved mindre lokale arrangementer såsom lokale festivaler og byfester. Hertil bliver der mulighed for, at der meddeles dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed, som f.eks. et pinsekarneval, blomsterfestival, idrætsarrangement eller lignende.

Derudover foreslås det, at Erhvervsstyrelsen vil kunne tildele en tilladelse ved tilbagevendende arrangementer, og at tilladelsen vil kunne gives for en periode på op til 10 år til tilbagevendende arrangementer. Styrelsens afgørelser vil ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed.

For nærmere om dispensationsadgangen ved særlige arrangementer henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, samt bemærkningerne hertil.

2.2. Adgang til detailsalg på helligdage og øvrige lukkedage i visse byers bymidte eller lokalcenter

2.2.1. Gældende ret

Efter § 2, stk. 1, i lukkeloven må der fra butikker, hvorfra der foregår detailsalg, som hovedregel ikke ske detailsalg på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag. Ved butik forstås ethvert udsalgssted. Lukkeloven gælder dog ikke for apoteker.

Der er i lukkeloven en række undtagelser, for så vidt angår blandt andet salg af visse særlige varer efter § 3 (f.eks. brændsel, motorkøretøjer, planter m.v.) og salg fra visse særlige butikker efter § 4 (f.eks. butikker beliggende i lufthavne, bagerbutikker, byggemarkeder m.v.).

Mindre dagligvarebutikker er også undtaget og kan foretage detailsalg på lukkelovens lukkedage. Det følger af § 5 at eksisterende samt nye butikker, hvis realiserede omsætning for seneste regnskabsperiode ikke overstiger 44,5 mio. kr. inkl. moms kan holde åbent på lukkedagene. Omsætningsgrænsen fastsættes årligt i bekendtgørelse om omsætningsgrænsen og bagatelgrænsen for butikker omfattet af § 5 i lov om detailsalg fra butikker m.v.

Erhvervsstyrelsen kan efter § 6 i lukkeloven tillade, at butikker, der udelukkende eller hovedsageligt sælger dagligvarer, og som er beliggende i landområder, kan holde åbent på lukkelovens lukkedage. Der skal være tale om butikker, der har stor betydning for indkøbsmulighederne i lokalsamfundet, og som typisk udgør den eneste indkøbsmulighed i området.

Herudover gælder der i §§ 9 og 10 visse overgangsregler fra tidligere love om butikstid.

Gældende tilladelser givet af kommunalbestyrelsen inden den 1. juli 1995 i henhold til tidligere love om butikstid bevarer deres gyldighed tidsubegrænset, jf. § 9, stk. 1.

Butikker i områder, der i henhold til tidligere love om butikstid er udlagt af kommunalbestyrelsen som områder, der i det væsentlige benyttes til sommer- og weekendophold, er undtaget fra bestemmelserne i § 2, stk. 1. Dette gælder dog kun for de butikker, som den 5. oktober 2000 var beliggende i de pågældende områder, samt butikker i de pågældende områder, hvor driften er påbegyndt efter den 5. oktober 2000, og som har en omsætning, der ikke overstiger den i henhold til § 5, stk. 1, jf. stk. 8, fastsatte beløbsgrænse, jf. § 9, stk. 2.

Butikker, der er beliggende på eller ved havnearealer, og som forud for den 5. oktober 2000 har holdt åbent i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelsen i § 3, stk. 5, i lov om butikstid m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2000, og som af kommunalbestyrelsen har fået tilladelse til efter den 1. juli 2007 at foretage detailsalg i en nærmere angivet periode, kan uanset § 2, stk. 1, fortsætte hermed i den periode, tilladelsen angiver, jf. § 9, stk. 3.

Derudover følger det af § 10 i lukkeloven, at gældende tilladelser givet af Erhvervsstyrelsen i henhold til lov om butikstid m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2000, og lov nr. 1260 af 20. december 2000 om butikstid, bevarer deres gyldighed.

2.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser

Udgangspunktet i lov om detailsalg fra butikker m.v. er, at der ikke må ske detailsalg fra butikker på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag.

I dag oplever mange små og mellemstore danske byer, at ikke alle butikker kan holde åbent på lukkelovens lukkedage. Især i forbindelse med lukkedagene i foråret, specifikt påsken, pinsen, Kr. himmelfartsdag og grundlovsdag må butikkerne i bymidterne eller lokalcentrene holde lukket. Butikkerne i bymidten eller lokalcentret har derfor ikke mulighed for at servicere de turister og handlende, som opholder sig i byen.

Langt hovedparten af de danske byer på tværs af landet har færre end 16.850 indbyggere. For borgere der bor i små og mellemstore byer, spiller bymidterne eller lokalcentrene en vigtig rolle for det lokale fællesskab. Det er dér, man mødes, og hvor man kan mærke livet i sin by. Derfor er det vigtigt, at bymidterne eller lokalcentrene ikke er præget af tomme facader og livløse gader.

Afgrænsningen af hvornår der er tale om en bymidte, kan tage udgangspunkt i den detailhandelsmæssige afgrænsning af bymidten i kommuneplanen, jf. lov om planlægning § 5 m. Efter denne regel skal beliggenheden og afgrænsningen af bymidter tage udgangspunkt i

tilstedeværelsen af en række funktioner, herunder butikker, kulturtilbud, privat og offentlig service. Hver by kan kun have én bymidte, jf. lov om planlægning § 5 m, stk. 2.

Det er regeringens ønske at styrke udviklingen i hele landet og hjælpe små og mellemstore byer med at udvikle og omstille sig. De små og mellemstore byer spiller en vigtig rolle i at skabe vækst og arbejdspladser i Danmark. En lempelse vil være et virkemiddel til at sikre sig imod butiksdød i lokalcentre og bymidter i små og mellemstore byer, særligt i Danmarks yderområder. En lempelse vil derfor tilgodesee byer over hele landet.

Ændringen er målrettet de mindre byer i Danmark, fordi et aktivt byliv er vigtigt for de mindre byer og lokalsamfund i Danmark. Ændringerne af lukkeloven vil være særligt gavnlige for udviklingsmulighederne i de mindre byer, fordi de nu får mulighed for at have åbne butikker på lukkedage, og dermed kan imødekomme efterspørgslen fra både lokale borgere og danske og udenlandske turister.

Intentionen er at give et rygstød til de mindre butikker i bymidten eller lokalcentret i landets små og mellemstore byer. Butikker i storcentre, stormagasiner, eller øvrige mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter er ikke omfattet af reglen.

Stormagasiner er kendetegnet ved at udgøre én større, sammenhængende butiksenhed uden skillevægge mellem de enkelte dele af butikken, der fremtræder designmæssigt som en identificerbar enhed, der kan åbnes og lukkes som en enhed. I stormagasiner udgør den overvejende andel af varer et bredt sortiment af udvalgsvarer.

Til forskel herfra er storcentre kendetegnet ved at være en større samling selvstændige butikker og erhvervsdrivende under fælles tag, som typisk arbejder sammen i en centerforening med egen administration, der varetager fælles opgaver, f.eks. koordineret salgsindsats for centret som helhed. Ligesom i butiks- og indkøbscentre vil der i storcentre være tale om selvstændige butikker, men antallet af butikker i et storcenter vil være væsentligt større og typisk strække sig over et stort bruttoetageareal.

Bruttoetageareal til butiksformål er kendetegnet ved at være alle salgsarealer samt eventuelle arealer til brug for produktion eller opbevaring af varer eller remedier, der er nødvendige for butiksdriften.

Lempelsen af lukkeloven vil bl.a. muliggøre, at butikker i byer med færre end 16.850 indbyggere kan udnytte efterspørgslen både fra turisterne og lokale borgere i helligdagene og øvrige lukkedage, hvilket vil bidrage til at styrke væksten i de omfattede byer. Det vil f.eks. være butikker i Ribe, Bogense og Rønne, som historisk lever af turisme, der får muligheden for at holde åbent. Omvendt vil butikker i større byer som København samt større provinsbyer som

f.eks. Svendborg, Haderslev m.fl., ikke få mulighed for at holde åbent, medmindre de lever op til en af de andre undtagelser i lukkeloven.

Det er Erhvervsministeriets vurdering, at en lempelse af lukkeloven vil være et positivt tiltag, som vil sikre at butikker i byer med færre end 16.850 indbyggere, kan holde åbent for turister og øvrige handlende på lukkelovens lukkedage.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at give mulighed for, at butikker i bymidten eller lokalcentret i byer med færre end 16.850 indbyggere vil kunne holde åbent på lukkelovens lukkedage, som er helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Danmarks Statistik definerer i byopgørelsen en by som en naturligt sammenhængende bebyggelse med mindst 200 indbyggere.

Det foreslås, at de butikker, der vil blive omfattet af lempelsen, skal være beliggende i bymidten. Med bymidten menes det centrale område i byen, hvor der er en tæthed og variation af en række bymidtefunktioner som f.eks. butikker og kulturtilbud samt privat og offentlig service.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4876, følger det, at bymidtens udgangspunkt typisk er den historiske del af den oprindelige by, der oftest er karakteriseret ved, at der foruden butikker er forskellige offentlige institutioner som f.eks. kommunekontor, skole, læge, privat service og diverse kultur- og underholdningstilbud inden for indbyrdes ret korte afstande.

Det følger desuden af lovbemærkningerne, at inden for en vis afstand fra de øvrige »service-institutioner« ligger der i bymidten i de mindre byer typisk én eller flere butikker, der både sælger daglig- og udvalgsvarer. I de større byer er der et større udbud af butikker – ofte placeret omkring en hovedgade eller et butiksstrøg. Sidegaderne udgør ofte sekundære butiksstrøg. Butikkerne i bymidterne er en blanding af dagligvarebutikker og udvalgswarebutikker, og det er i bymidterne, at de mere specialiserede og større butikker inden for dagligvarer og udvalgsvarer placerer sig. Bymidternes store variation af funktioner bidrager til en samlet set større kundestrøm og dermed synergieffekt i form af et generelt attraktivt by- og kulturmiljø, der understøtter byens mulighed for at tiltrække bosætning, erhverv og turisme. Butikkerne i bymidten medvirker til at skabe liv og mangfoldighed i byen.

Det foreslås, at afgrænsningen af hvornår der er tale om en bymidte, tager udgangspunkt i den detailhandelsmæssige afgrænsning af bymidten i kommuneplanen, jf. lov om planlægning § 5 m. Efter denne regel skal beliggenheden og afgrænsningen af bymidter tage udgangspunkt i

tilstedeværelsen af en række funktioner, herunder butikker, kulturtilbud, privat og offentlig service. Hver by kan kun have én bymidte, jf. lov om planlægning § 5 m, stk. 2.

I nogle byer har kommunen ikke afgrænset en bymidte, evt. fordi området ikke lever op til kriterierne for en bymidte efter lov om planlægning. Det vil typisk være tilfældet i små byer med omkring eller under 1.000 indbyggere. I nogle tilfælde er der i de små byer udlagt et lokalcenter eller enkeltstående butikker jf. lov om planlægning § 5 n, stk. 1, nr. 2, dvs. butikker som alene tjener til lokalområdets daglige forsyning, primært i form af dagligvarer, eventuelt suppleret med mindre butikker med udvalgsvarer. Det vil således afhænge af den enkelte kommunes planlægning, om det centrale område i en by er udlagt til bymidte, lokalcenter eller enkeltstående butikker. Det foreslås, at butikker i et lokalcenter eller enkeltstående butikker, der i praksis udgør bymidten, skal være omfattet af lempelsen i byer, hvor der ikke er afgrænset en bymidte jf. lov om planlægning § 5 m.

Det vil være de enkelte butikker i bymidten eller lokalcentret i en by med færre end 16.850 indbyggere, som vil være omfattet af bestemmelsen.

Butikker i mindre centre vil også have mulighed for at holde åbent på lukkelovens lukkedage, hvis de er beliggende i bymidten eller lokalcentret i en by med færre end 16.850 indbyggere. Mindre centre såsom butiks- og indkøbscentre, arkader og basarer i bymidten eller lokalcentret er kendetegnet ved at være centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på op til 15.000 kvadratmeter.

Herudover er et butiks- og indkøbscenter kendetegnet ved at være en samling af selvstændige butikker, med hver sit særpræg i form af design og skiltning. Butikkerne er både funktionelt og fysisk adskilte enheder, og har hver sin identitet. Arkader og basarer deler også disse karaktertræk, men basarer kan have præg af en mere åben indretning.

Storcentre, stormagasiner og butikker i disse vil ikke være omfattet af den foreslåede regel, og vil fortsat skulle overholde lukkelovens lukkedage. Afgrænsningen i forhold til mindre centre såsom butiks- og indkøbscentre, arkader og basarer beror udover grænsen for bruttoetagearealet til butiksformål på en vurdering af størrelsen, indretningen og antallet af butikker i centret/magasinet. Denne vurdering kan også være relevant ved samlinger af butikker m.v. under åben himmel, hvis sammenslutningen ellers bærer præg af at være et storcenter, stormagasin eller mindre center.

Det foreslås, at afgrænsningen af bruttoetagearealet til butiksformål følger afgrænsningen i lov om planlægning § 5 t, hvorefter bruttoetagearealet til butiksformål beregnes efter bygningsreglementets bestemmelser om beregning af bebyggelsens etageareal, idet dog den del af kælderens, hvor det omgivende terræn ligger mindre end 1,25 meter under loftet i kælderens medregnes. I denne afgrænsning indgår arealer til brug for produktion og/eller opbevaring af varer eller remedier, der er nødvendige for butiksdriften, i beregningen af bruttoetagearealet.

Som eksempler på arealer til brug for produktion af varer kan f.eks. nævnes bager- fiske- eller slagterproduktionslokaler i en dagligvarebutik. Det er altså lokaler, der bruges i selve butiksvirksomheden og ikke i forbindelse med personalets pauser eller personlige pleje. Det samme gælder lagerlokaler, teknikrum, kølerum og lignende samt arealer til opbevaring af diverse maskiner til brug for rengøring og/eller behandling af varer.

Erhvervsstyrelsen vil årligt udarbejde en bekendtgørelse, hvor de omfattede byer med færre end 16.850 indbyggere fremgår. Fastsættelsen af byer med færre end 16.850 indbyggere vil ske på baggrund og i umiddelbar forlængelse af den årlige byopgørelse fra Danmarks Statistik, der udstedes omkring den 1. juni hvert år. På den måde vil det årligt kunne tilpasses, hvis en bys indbyggertal vokser og når grænsen på 16.850 eller flere indbyggere, eller hvis en bys indbyggertal falder til under 16.850 indbyggere, og byen dermed vil være omfattet af undtagelsen.

Det vil således årligt blive fastsat i en bekendtgørelse, hvilke byer, der har et indbyggertal på færre end 16.850 indbyggere, som vil være omfattet, og dermed om de enkelte butikker samt mindre centre såsom butiks- og indkøbscentre, arkader, og basarer med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på op til 15.000 kvadratmeter i bymidten eller i lokalcentret, kan holde åbent på helligdage og øvrige lukkedage i det pågældende år.

For nærmere om adgangen til detailsalg på helligdage og øvrige lukkedage i visse byers bymidte eller lokalcenter henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, samt bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Lovforslaget har ikke databeskyttelsesretlige aspekter.

4. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at have positive konsekvenser for verdensmål nr. 8 "Anstændige jobs og økonomisk vækst", idet formålet med lovforslaget er at give mulighed for at flere butikker kan holde åbent på lukkelovens lukkedage og derigennem skabe flere arbejdspladser.

Ligeledes vurderes lovforslaget at have positive konsekvenser for verdensmål nr. 11 "Bæredygtige byer og lokalsamfund", idet formålet med lovforslaget sikrer, at butikkerne i byer med færre end 16.850 indbyggere kan udnytte efterspørgslen både fra turister og lokale borgere ved at holde åbent på lukkelovens lukkedage. Lovændringen vil bidrage til at styrke væksten i byer med færre end 16.850 indbyggere.

5. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have ligestillingsmæssige konsekvenser.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen negative økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Forslaget har ingen implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner. Efter lovforslaget vil Erhvervsstyrelsen hvert år skulle bekendtgøre, hvilke byer der har færre end 16.850 indbyggere, og hvor der dermed kan ske detailsalg fra de butikker på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Lovforslaget vurderes at have positive administrative konsekvenser, da kommunerne fremover ikke skal søge dispensation hos Erhvervsstyrelsen hvert år, da offentlige personer ikke skal deltage i de særlige arrangementer, og da Erhvervsstyrelsen ikke årligt skal udarbejde dispensationer til tilbagevendende arrangementer.

Erhvervsministeriet vurderer, at lovforslaget efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Princip 1: Lovforslaget følger princippet om enkle og klare regler, idet de vil blive udformet på en entydig og konsistent måde.

Princip 2: Lovforslaget understøtter digital kommunikation, da lovforslaget ikke ændrer på kommunikationsmåden, hvorpå kommunalbestyrelsen skal indstille overfor Erhvervsstyrelsen, at der afholdes et arrangement på en eller flere af lukkelovens lukkedage.

Princip 3: Det vurderes, at princippet om muliggørelse af automatisk sagsbehandling efterleves, da den foreslåede ordning ikke medfører ændringer i ansøgningsprocessen.

Princip 4: Lovforslaget understøtter princippet om sammenhæng på tværs – ensartede begreber og genbrug af data, idet der med lovforslaget vil blive taget udgangspunkt i begreber, der allerede følger af lukkeloven og lov om planlægning.

Princip 5: Lovforslaget behandles i overensstemmelse med princippet om tryk og sikker datahåndtering som en naturlig følge af, at datasikkerhed prioriteres højt af myndighederne.

Princip 6: Ved udarbejdelse af lovforslaget er der taget hensyn til princippet om anvendelse af eksisterende offentlig infrastruktur, da ændringerne i lukkeloven, ikke vil påvirke den måde, hvorpå kommunalbestyrelsen indstiller overfor Erhvervsstyrelsen, at der afholdes et arrangement på en eller flere af lukkelovens lukkedage.

Princip 7: Ved udarbejdelsen af lovforslaget er der taget hensyn til princippet om forebyggelse af snyd og fejl, da lempelsen af lukkeloven stadig sikrer, at der vil ske en konkret og individuel sagsbehandling i Erhvervsstyrelsen, som vil træffe afgørelse på baggrund af kommunalbestyrelsens ansøgning og oplysninger.

På den baggrund vurderes det, at lovforslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget forventes ikke at medføre væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Lovforslaget vil give en adgang til, at butikker i bymidten eller lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte, i byer, der har færre end 16.850 indbyggere, vil have mulighed for at holde åbent på lukkelovens lukkedage.

Det er vurderingen, at ændringen af lukkeloven vil få positive økonomiske konsekvenser, herunder i byer med færre end 16.850 indbyggere, da lempelsen af lukkeloven vil give mulighed for, at butikkerne i byer med færre end 16.850 indbyggere kan udnytte efterspørgslen både fra turisterne, men også fra lokale borgere og borgere fra de større byer i helligdagene og øvrige lukkedage, hvilket vil bidrage til at styrke væksten i bymidterne eller i lokalcentrene.

Der vurderes ikke at være øvrige efterlevelselsomkostninger forbundet med lovforslaget.

Den foreslåede ændring af lukkeloven vil give de omfattede detailbutikker mulighed for at opnå ekstra indtjening, hvis de fremover holder åbent. Det vurderes derfor, at lovforslaget giver detailbutikkerne en yderligere produktionsmulighed, som vurderes at give en væsentlig løbende besparelse for erhvervslivet.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ikke EU-retlige aspekter.

12. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. juni 2025 til den 21. august 2025 (59 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatsamfundet/Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Akademikerne (AC), Alle biskopper, Alle byretter, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP - Arbejdsmarkedets Tillægspension, Bager- og Konditormestre i Danmark (BKD), Beskæftigelsesrådet (BER), Bryggeriforeningen, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), CEPOS – Center for Politiske Studier, CEREDA, CO10, Coop Danmark A/S, Copenhagen Business School, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Restauranter og Caf er (DRC), Danmarks Statistik, Dansk Aktionærforening, Dansk Annoncørforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme (DEF), Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Helsekostforretningers Brancheforening, Danske Iværksættere, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd (DSK), Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Danske Præsteforening, Det Faglige Hus, Det Økonomiske Råds Sekretariat, DIRF - Dansk Investor Relations Forening, DM, DM&T, Domstolsstyrelsen, DSR – Dansk Sygeplejeråd, Effektivt Landbrug, FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansiell Stabilitet, First North, FOA, Forbundet af Kirke- og Kirkeg rdsansatte, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Danske Kirkeg rdsledere, Foreningen Danske Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie, FSR – Danske Revisorer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere (GLS-A), GRAKOM, HK, HORESTA, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, Intertrust (Denmark), IT-Branchen, KL, ITD/ITD Arbejdsgiver, Komiteen for God Selskabsledelse, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kooperationen, Kristelig Arbejdsgiverforening (KA), Kristelig Fagbevægelse (KRIFA), Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsd ekkende Banker, LD Fonde, Landsforeningen af Menighedsråd, Lederne, Lokale Pengeinstitutter, Managementr dgiverne, Maskinmestrenes Forening, NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Nærbutikkernes Landsforening (NBL), OAO, OXFAM IBIS – International Bistand, International Solidaritet Oxfam, Provsteforeningen, Salling Group A/S, Rigsadvokaten, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, SEGES, SMV Danmark, Syddansk Universitet, Udbetaling Danmark (UDK), Vestre Landsret, VP Securities og værdipapircentralen, XBRL Danmark, Østre Landsret. Aalborg Universitet, Aarhus BSS og Aarhus Universitet

13. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget forventes ikke at medføre væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget forventes ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om detailsalg fra butikker m.v., at denne lov omfatter butikker, hvorfra der foregår detailsalg. Efter bestemmelsens stk. 2 forstås ved en butik ethvert udsalgssted. Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at loven ikke gælder for apoteker.

Det følger af § 2, stk. 1, i lov om detailsalg fra butikker m.v., at der ikke må ske detailsalg fra de butikker, der er nævnt i § 1, stk. 1, på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag. Efter bestemmelsens stk.

2, kan Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder. Erhvervsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Bestemmelsens stk. 3 fastsætter, at stk. 1 ikke finder anvendelse på salg fra automater.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget Folketingstidende 2014-15, L 153, som fremsat side 4 og side 14, følger det, at Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at der sker detailsalg ved særlige lejligheder. Der skal dog være tale om særlige arrangementer, der har officiel karakter. Denne tilladelse er gældende for alle butikker inden for et nærmere afgrænset område.

Det følger desuden af lovbemærkningerne, at der skal være tale om arrangementer, der har officiel karakter, og for at sikre at arrangementerne har officiel karakter, træffer Erhvervsstyrelsen afgørelse efter indstilling fra en kommunalbestyrelse. Et eksempel på et arrangement, der har officiel karakter er, hvis kommunen eller en anden offentlig instans er medarrangør af arrangementet. Et andet eksempel på et arrangement, der har officiel karakter er, hvis offentlige personer med repræsentative pligter deltager officielt i arrangementet. Styrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Det fremgår herudover af lovbemærkningerne, at der derfor kan gives tilladelse i forbindelse med omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer, men også til øvrige særlige arrangementer, som f.eks. ved mindre, lokale arrangementer, såsom lokale festivaler og byfester. Hertil er der også mulighed for, at der meddeles dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed, som f.eks. et pinse-karneval.

Endvidere fremgår det af lovbemærkningerne, at dispensation kan omfatte hele kommunen, en egn eller en hel by i kommunen eller en bydel. De omfattede butikker vil være de, som er beliggende inden for det område, som arrangementet vedrører. Dispensation kan ikke gives til enkeltbutikker – heller ikke i forbindelse med åbninger, runde fødselsdage eller lignende. Kommunalbestyrelsens indstilling skal indeholde nærmere oplysninger om omfanget af arrangementet.

Det foreslås i § 2, *stk. 2, 1. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen kan tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra en kommunalbestyrelse kan tillade, at der sker detailsalg ved særlige lejligheder. Tilladelsen er gældende for alle butikker inden for et nærmere afgrænset område. Tillige vil det ikke længere være et krav, at arrangementet har officiel karakter.

Med særlige lejligheder forstås bl.a. omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer, men også til øvrige særlige arrangementer, som f.eks. ved mindre lokale arrangementer, såsom lokale festivaler og byfester. Hertil kan der også gives mulighed for, at der meddeles dispensation til en årligt tilbagevendende begivenhed, som f.eks. et pinse-karneval, blomsterfestival, idrætsarrangement eller lignende.

Det foreslås i § 2, stk. 2, 2. pkt., at tilladelsen kan gives for en periode på op til 10 år.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Erhvervsstyrelsen ved tilbagevendende arrangementer kan give tilladelsen for en periode på op til 10 år.

Det vil være en forudsætning, at arrangementet afholdes hvert år i den givne dispensationsperiode og ikke ændrer karakter eller lokation. Hvis arrangementet ikke afholdes i dispensationsperioden, eller ændrer karakter eller lokation, skal kommunalbestyrelsen søge om en ny tilladelse hos Erhvervsstyrelsen.

Dispensation kan omfatte hele kommunen, en egn eller en hel by i kommunen eller en bydel. De omfattede butikker vil være dem, som er beliggende inden for det område, som arrangementet vedrører. Dispensation kan ikke gives til enkeltbutikker – heller ikke i forbindelse med åbninger, runde fødselsdage eller lignende. Kommunalbestyrelsens indstilling til Erhvervsstyrelsen skal indeholde nærmere oplysninger om omfanget af arrangementet.

Det foreslås i § 2, stk. 2, 3. pkt., at Erhvervsstyrelsens afgørelse ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Erhvervsstyrelsens afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det betyder, at Erhvervsstyrelsens afgørelser ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed. Det er dog muligt at anlægge sag ved domstolene.

Til nr. 2

Ifølge § 2, stk. 1, i lov om detailsalg fra butikker m.v., må der fra butikker, hvorfra der foregår detailsalg, som hovedregel ikke ske detailsalg på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15.00 på nytårsaftensdag.

Efter § 2, stk. 2, i lov om detailsalg fra butikker m.v., kan Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder. Erhvervsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Efter § 2, stk. 3, finder stk. 1 ikke anvendelse på salg fra automater.

Det følger af § 3 i lov om detailsalg fra butikker m.v., at § 2, stk. 1, ikke gælder for salg af følgende særlige varer 1) brændsel, 2) motorkøretøjer, traktorer, landbrugs- og entreprenørmaskiner, skibe og luftfartøjer samt brændstof og tilbehør hertil, 3) lystbåde og tilbehør hertil, campingvogne, telte og andet lejrudstyr, 4) planter, blomster, kranse og tilbehør hertil samt havebrugsvarer, 5) husdyr, 6) løsøre, der afhændes ved tvangsauktion eller er indleveret fra et bo og afhændes ved frivillig offentlig auktion, 7) brugte genstande, der sælges fra en butik, hvis indehaver har bevilling til handel med brugte genstande, jf. lov om handel med brugte genstande samt pantelånervirksomhed, 8) brød, mejeriprodukter og aviser samt 9) fødevarer og husflidsprodukter, der sælges ved torvehandel.

Efter § 4 i lov om detailsalg fra butikker m.v., gælder § 2, stk. 1, ikke for 1) butikker i udstillingslokaler, forlystelseshaver, dyreparker og lign., 2) serviceanlæg beliggende på motorvejsnettet, 3) butikker beliggende i passagerskibe, fly og tog til betjening af de rejsende, 4) butikker beliggende i lufthavne, hvorved forstås butikker i samme bygning som lufthavnens egne faciliteter til betjening af de rejsende, 5) butikker beliggende på lejrpladser for den tid af året, hvor lejrpladsen er åben for lejr-gæster, 6) butikker beliggende i jernbanestationer og rutebilstationer, hvorved forstås butikker i samme bygning som stationens egne faciliteter til betjening af de rejsende. Omsætningen må dog ikke overstige den i henhold til § 5, stk. 1, jf. stk. 8, fastsatte beløbsgrænse, 7) bagerbutikker, 8) byggemarkeder, 9) butikker, hvis omsætning hovedsagelig stammer fra salg af udvalgsvarer, der hører til hus og have. Den enkelte butiks samlede omsætning må dog ikke overstige den fastsatte beløbsgrænse i § 5, stk. 1, samt 10) markeder, udstillinger, messer, dyrskuer, homeparties og lignende. Efter § 4, stk. 2, kan Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere regler om afgrænsningen af de i stk. 1 nævnte butikker.

Det følger af § 5, stk. 1, i lov om detailsalg fra butikker m.v., at undtaget fra § 2, stk. 1, er eksisterende butikker, hvis realiserede omsætning for seneste regnskabsperiode ikke overstiger 30,5 mio. kr. inkl. moms, samt nye butikker, hvis budgetterede omsætning for første regnskabsperiode ikke overstiger 30,5 mio. kr. inkl. moms. Omsætningen skal omregnes til helårstal og opgøres inkl. punktafgifter. Butikker, der udelukkende eller hovedsagelig sælger udvalgsvarer, er ikke omfattet af undtagelsen.

Efter § 5, stk. 8, i lov om detailsalg fra butikker m.v. reguleres omsætningsgrænsen årligt i overensstemmelse med stigningen i Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks respektive detailomsætningsindeks.

Det fremgår af § 1 i bekendtgørelse om omsætningsgrænsen og bagatelgrænsen for butikker omfattet af § 5 i lov om detailsalg fra butikker m.v., at omsætningsgrænsen i § 5, stk. 1, og bagatelgrænsen i § 5, stk. 4, i lov om detailsalg fra butikker m.v. udgør henholdsvis 44,5 mio. kr. inkl. moms og 19,2 mio. kr. inkl. moms i 2025.

Efter § 6 i lov om detailsalg fra butikker m.v., kan Erhvervsstyrelsen tillade, at butikker, der udelukkende eller hovedsageligt sælger dagligvarer, og som er beliggende i landområder, undtages fra § 2, stk. 1. Erhvervsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Det følger af § 9, stk. 1, i lov om detailsalg fra butikker m.v., at gældende tilladelser givet af kommunalbestyrelsen inden den 1. juli 1995 i henhold til tidligere love om butikstid bevarer deres gyldighed tidsubegrænset.

Efter § 9, stk. 2, er butikker i områder, der i henhold til tidligere love om butikstid er udlagt af kommunalbestyrelsen som områder, der i det væsentlige benyttes til sommer- og weekendophold, undtaget fra bestemmelserne i § 2, stk. 1. Dette gælder dog kun for de butikker, som den 5. oktober 2000 var beliggende i de pågældende områder, samt butikker i de pågældende områder, hvor driften er påbegyndt efter den 5. oktober 2000, og som har en omsætning, der ikke overstiger den i henhold til § 5, stk. 1, jf. stk. 8, fastsatte beløbsgrænse.

Det fremgår af § 9, stk. 3, at butikker, der er beliggende på eller ved havnearealer, og som forud for den 5. oktober 2000 har holdt åbent i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelsen i § 3, stk. 5, i lov om butikstid m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2000, og som af kommunalbestyrelsen har fået tilladelse til efter den 1. juli 2007 at foretage detailsalg i en nærmere angivet periode, kan uanset § 2, stk. 1, fortsætte hermed i den periode, tilladelsen angiver.

Derudover følger det af § 10 i lov om detailsalg fra butikker m.v., at gældende tilladelser givet af Erhvervsstyrelsen i henhold til lov om butikstid m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2000, og lov nr. 1260 af 20. december 2000 om butikstid bevarer deres gyldighed.

Det foreslås i § 2 a, stk. 1, at der i byer med færre end 16.850 indbyggere kan ske detailsalg fra butikker, der er beliggende i bymidten eller i lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte, på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at butikker i bymidten i byer med færre end 16.850 indbyggere får mulighed for at holde åbent på lukkelovens lukkedage. Hvis der ikke er udlagt en bymidte i byen, gælder ændringen dog også for butikker placeret i et lokalcenter.

Lukkedagene omfatter helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Ifølge Danmarks Statistik defineres en by som: En naturligt sammenhængende bebyggelse med mindst 200 indbyggere. At bebyggelsen er naturligt sammenhængende vil sige, at afstanden mellem husene normalt ikke overstiger 200 meter, medmindre afbrydelsen skyldes større gennemgående veje (uden direkte adgangsveje mellem bebyggelserne) kirkegårde, sportspladser, parkerings- og parkanlæg, jernbane- og lagerarealer, jorde under udstykning og lignende. Spredt bebyggelse langs en landevej henregnes ikke som hørende til en by – også selv om afstanden imellem er mindre end 200 meter. For at to byer kan klassificeres som værende vokset sammen, forudsætter det, at både afstanden mellem dem er under 200 meter, samt at de ud fra et topografisk skøn hører naturligt sammen, udover begrænsningerne nævnt ovenfor.

Afgrænsningen af hvornår der er tale om en bymidte, vil tage udgangspunkt i den detailhandelsmæssige afgrænsning af bymidten i kommuneplanen, jf. lov om planlægning § 5 m. Efter denne bestemmelse skal beliggenheden og afgrænsningen af bymidter tage udgangspunkt i tilstedeværelsen af en række funktioner, herunder butikker, kulturtilbud, privat og offentlig service. Hver by kan kun have én bymidte, jf. lov om planlægning § 5 m, stk. 2.

Det vil være de butikker, der er beliggende i bymidten, eller lokalcentret, hvis der er tale om byer uden en afgrænset bymidte, som vil være omfattet af bestemmelsen. Med bymidten menes det centrale område i byen, hvor der er en tæthed og variation af en række bymidtefunktioner som f.eks. butikker og kulturtilbud samt privat og offentlig service. Butikkerne på en havn vil f.eks. være omfattet, hvis havnen er beliggende i bymidten.

I nogle byer har kommunen ikke afgrænset en bymidte, evt. fordi området ikke lever op til lov om planlægnings kriterier for en bymidte. Det vil typisk være tilfældet i små byer med omkring eller under 1.000 indbyggere. I de små byer kan der være udlagt et lokalcenter eller enkeltstående butikker jf. lov om planlægning § 5 n, stk. 1, nr. 2, dvs. butikker som alene tjener til lokalområdets daglige forsyning, primært i form af dagligvarer, eventuelt suppleret med mindre butikker med udvalgsvarer. Det vil således afhænge af den enkelte kommunes planlægning, om det centrale område i en by er udlagt til bymidte, lokalcenter eller enkeltstående butikker.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at butikker i et lokalcenter eller enkeltstående butikker, der i praksis udgør bymidten, vil være omfattet af lempelsen i byer, hvor der ikke er afgrænset en bymidte jf. lov om planlægning § 5 m.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4876, følger det, at bymidtens udgangspunkt typisk er den historiske del af den oprindelige by, der oftest er karakteriseret ved, at der foruden butikker er forskellige offentlige institutioner som f.eks. kommunekontor, skole, læge, privat service og diverse kultur- og underholdningstilbud inden for indbyrdes ret korte afstande.

Det følger desuden af lovbemærkningerne, at inden for en vis afstand fra de øvrige »service-institutioner« ligger der i bymidten i de mindre byer typisk én eller flere butikker, der både sælger

daglig- og udvalgsvarer. I de større byer er der et større udbud af butikker – ofte placeret omkring en hovedgade eller et butiksstrøg. Sidegaderne udgør ofte sekundære butiksstrøg. Butikkerne i bymidten er en blanding af dagligvarebutikker og udvalgswarebutikker. Det er i bymidten, at de mere specialiserede og større butikker inden for dagligvarer og udvalgsvarer placerer sig, herunder f.eks. butiks- og indkøbscentre, arkader og basarer. Bymidternes store variation af funktioner bidrager til en samlet set større kundestrøm og dermed synergieffekt i form af et generelt attraktivt by- og kulturmiljø, der understøtter byens mulighed for at tiltrække bosætning, erhverv og turisme. Butikkerne i bymidten eller lokalcentret medvirker til at skabe liv og mangfoldighed i byen.

Ændringen vil ikke gælde for butikker beliggende i stormagasiner, storcentre, eller mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter, jf. det foreslåede stk. 2.

Det foreslås i § 2 a, stk. 2, at butikker i storcentre, stormagasiner eller i mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter er ikke omfattet af stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at butikker i storcentre, stormagasiner eller i mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter i byer med færre end 16.850 indbyggere ikke er omfattet af undtagelsen i stk. 1 og skal overholde lukkelovens almindelige lukkereglene.

Ved mindre centre forstås butiks- og indkøbscentre, arkader og basarer, som er kendetegnet ved at være centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på op til 15.000 kvadratmeter. Disse vil have mulighed for at holde åbent på lukkelovens lukkedage, hvis de er beliggende i bymidten eller i lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte.

Herudover er et butiks- og indkøbscenter kendetegnet ved at være en samling af selvstændige butikker, med hver sit særpræg i form af design og skiltning. Butikkerne er både funktionelt og fysisk adskilte enheder, og har hver sin identitet.

Arkader svarer begrebsmæssigt til butiks- og indkøbscentre, men er typisk arkitektonisk indrettet med rækker af buer båret af søjler eller piller.

Basarer er kendetegnet ved at være permanente markeder, der finder sted på en fast lokalitet, hvor salget ikke er kortvarigt, og det er de samme virksomheder, som driver standene. Konceptet svarer til det, der gør sig gældende for butiks- og indkøbscentre, men kan have præg af en mere åben indretning.

Storcentre, stormagasiner og butikker i disse vil ikke være omfattet af den foreslåede bestemmelse, og vil fortsat skulle overholde lukkelovens lukkedage. Afgrænsningen i forhold til

butik- og indkøbscentre, arkader og basarer beror udover grænsen for bruttoetagearealet til butiksformål på en vurdering af størrelsen, indretningen og antallet af butikker i centret/magasinet. Denne vurdering kan også være relevant ved samlinger af butikker m.v. under åben himmel, hvis sammenslutningen ellers bærer præg af at være et storcenter, stormagasin eller mindre center.

Stormagasiner er kendetegnet ved at udgøre én større butik, at den overvejende andel af varer skal være udvalgsvarer og et bredt sortiment heraf, at der er en sammenhængende butiksenhed uden skillevægge mellem de enkelte dele af butikken, at butikken fremtræder designmæssigt som en identificerbar enhed, og at butikken kan åbnes og lukkes som en enhed.

Til forskel herfra er storcentre kendetegnet ved at være en større samling selvstændige butikker, restauranter, banker og erhvervsdrivende, der leverer tjenesteydelser, under fælles tag, som dog arbejder sammen i en centerforening med egen administration, der varetager fælles opgaver, herunder en koordineret salgsindsats for centret som helhed. Ligesom i butik- og indkøbscentre vil der i storcentre være tale om butikker med hver sit særpræg i form af design og skiltning. Butikkerne er både funktionelt og fysisk adskilte enheder, og har hver sin identitet, men antallet af butikker i et storcenter vil være væsentligt større og typisk strække sig over et stort bruttoetageareal.

Afgrænsningen af bruttoetagearealet til butiksformål følger definitionen i lov om planlægning § 5 t, hvorefter bruttoetagearealet til butiksformål beregnes efter bygningsreglementets bestemmelser om beregning af bebyggelsens etageareal, idet dog den del af kælderen, hvor det omgivende terræn ligger mindre end 1,25 meter under loftet i kælderen medregnes. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslaget, jf. Folketingstidende 2006-07, tillæg A, side 4883, følger det, at arealer til brug for produktion og/eller opbevaring af varer eller remedier, der er nødvendige for butiksdriften, indgår i beregningen af bruttoetagearealet. Som eksempler på arealer til brug for produktion af varer kan fx nævnes bager-, fiske- eller slagterproduktionslokaler i en dagligvarebutik. Det er altså lokaler, der bruges i selve butiksvirksomheden og ikke i forbindelse med personalets pauser eller personlige pleje. Det samme gælder lagerlokaler, teknikrum, kølerum og lignende samt arealer til opbevaring af diverse maskiner til brug for rengøring og/eller behandling af varer.

Det karakteristiske for et butik- og indkøbscenter er, at der ligger flere afgrænsede butiksenheder omkring et fælles adgangsareal, der ikke indgår i beregningen af den enkelte butiks bruttoetageareal. Fælles offentlige arealer som f.eks. gangarealer/centerstrøg, centertorv, trapper og parkeringsarealer skal altså ikke tælles med i bruttoetagearealet til butiksformål.

Det foreslås i § 2 a, stk. 3, at Erhvervsstyrelsen årligt fastsætter, hvilke byer der er omfattet af stk. 1 i overensstemmelse med byopgørelsen fra Danmarks Statistik.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Erhvervsstyrelsen vil blive bemyndiget til at fastsætte hvilke byer, der vil kunne holde åben på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet i en bekendtgørelse, hvori det fastsættes hvilke byer, der har et indbyggertal på færre end 16.850 indbyggere.

Den foreslåede bestemmelse vil dermed sikre klarhed om i hvilke byer de enkelte butikker samt mindre centre såsom butiks- og indkøbscentre, arkader, og basarer med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på op til 15.000 kvadratmeter i bymidten, eller i lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte, kan holde åbent på helligdage og øvrige lukkedage i det pågældende år.

Fastsættelsen vil ske på baggrund af den årlige byopgørelse fra Danmarks Statistik, der udgives omkring den 1. juni hvert år. Bekendtgørelsen vil årligt blive ændret i overensstemmelse hermed.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. januar 2027.

Til § 3

Den foreslåede § 3 angiver lovens territoriale gyldighedsområde.

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget skal ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland, da hovedloven ikke indeholder en sådan anordningshjemmel.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1 I lov om detailsalg fra butikker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019, som ændret ved § 7 i lov nr. 214 af 6. marts 2023, foretages følgende ændringer:
§ 2. --- <i>Stk. 2.</i> Erhvervsstyrelsen kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder. Erhvervsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.	1. § 2, stk. 2, affattes således: »<i>Stk. 2.</i> Erhvervsstyrelsen kan efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at stk. 1 fraviges ved særlige lejligheder. Tilladelsen kan gives for en periode på op til 10 år. Erhvervsstyrelsens afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«
	2. Efter § 2 indsættes: »§ 2 a. I byer med færre end 16.850 indbyggere kan der ske detailsalg fra butikker, der er beliggende i bymidten eller i lokalcentret i byer uden en afgrænset bymidte, på helligdage (nytårsdag, skærtorsdag, langfredag, første og anden påskedag, Kr. himmelfartsdag, første og anden pinsedag og første og anden juledag), grundlovsdag og juleaftensdag samt efter kl. 15 på nytårsaftensdag, jf. dog stk. 2. <i>Stk. 2.</i> Butikker i storcentre, stormagasiner eller i mindre centre med et samlet bruttoetageareal til butiksformål på mere end 15.000 kvadratmeter er ikke omfattet af stk. 1. <i>Stk. 3.</i> Erhvervsstyrelsen fastsætter årligt, hvilke byer der er omfattet af stk. 1 i overensstemmelse med byopgørelsen fra Danmarks Statistik.«